

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita S. Liborii Episcopi, Calcvlo Laborantivm Patroni

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1648

Ill[ustrissi]mo et Rev[erendissi]mo Domino Fabio Chisio Episcopo
Neritonensi, S. D. N. innocentii X. Pont. Maximi ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12748

ILL^{MO}. ET REV^{MO}. DOMINO

FABIO CHISIO

EPISCOPO NERITONENSI,

S. D. N.

INNOCENTII X.

PONT. MAXIMI

Ad conuentū Monasteriensem,
pro pace vniuersali consti-
tuendâ, cum potestate LE-
GATI A LATERE,
NUNTIO APOSTOLICO,

*L*igvam hanc, IL-
LVSTRISSE
PRÆSVL, patere
in lucem edi, Tuo di-
catam nomini, lucu-
brationem, de Vitâ, Translatione,
Miraculis sanctissimi Episcopi LI-

† 3

BQ=

BORII, Patroni laborantium calculo, dati olim VVestphalis, ad pacis cum Galliâ securitatem. Quæ tria in personam dignitatemque Tuam scitè congruere, inficiari nemo potest.

Nam primùm LIBORII virtutes ita moribus exprimis, ut vel hanc iam antè habuisse præ oculis Vitam, ad cuius normam Tuæ exigeres modum, vel Tuam certè, ab eodem Diuino Spiritu conformatam, in hoc veluti speculo nunc intuiturus credi meritò possis. Etenim si quibus verbis LIBORIVM vetus scriptor celebrat, eadem planè in Te velim usurpare, intelligent, quicumque Te nouère, nihil à me supra verum exaggerari.

Ille non ignobili ortus proficiat, ab ætate primæuâ maturum in bonis actibus cor gerebat, adeò verò sese humilem & quic-

quietum & timentem sermo-
nes Domini exhibebat, vt meri-
tò super illum Spiritus sancti
gratia requieuisse credatur, quæ
illum ad sacerdotij dignitatem,
ad regimen fidelis populi nu-
triebat. Hæc illius animo fla-
grantissimum discendi studium
inspirauerat, quatenùs cæle-
stium fluentis arcanorum, ipsius
præcordiorum intima salubri-
ter implerentur. Cunctarum fe-
rè sibi vtilium scientiam Scri-
pturarum satagebat intentus
auditor acquirere. Nec deerat
sagacis ingenij vigor, largam
bono studio efficaciam submi-
nistrans. Denique simul cum
processu temporis, probitatis ac
sophiæ proficiens incrementis,
ita in breui maturitatem virilis
ornabat ætatis, vt acceptus apud

omnes, & tam honore quàm
amore dignus haberetur. Nec
mirum; quippe quem nulli elat-
tio proteruum, nulli asperum
liuor, nulli contemptibilem fe-
cit ignauia: sed humilitas etiam
infimis coaptaret, caritas cun-
ctis exhiberet affabilem & con-
formem. Postquàm Clero asso-
ciatus, ac officijs est functus Ec-
clesiasticis, ampliùs totum se
Diuino cultui visus est manci-
pare. Studebat namque cunctos
actus cogitatusque suos ad ra-
tionis normam dirigere, cir-
cumspectus ac prouidus, doc-
lisque & cautus existere, aduersa
vel prospera æquanimiter ferre,
animam supra temporalis peri-
culi metum fortiter agere; ha-
bere de Dei bonitate fiduciam,
securitatem, constantiam, tole-
ran-

rantiam, firmitatem; in nullo
legem moderationis excedere,
Hinc modestus & abstinens,
castus & honestus, parcus & so-
brius, ante Deum & homines
permanebat. Iam verò in illo
propositum æquitatis iustitiæ-
que seruandæ quis vnquam di-
gnè valeat explicare? Quis eius
circa innocentiam, humanita-
tem & **C O N C O R D I A M** stu-
dium, quis erga pietatem & reli-
gionem enarret affectum? Ei ad
docendum suppetebat linguæ
disertitudo, ad doctrinam ex-
emplis firmandam vitæ rectitu-
do, ad exorandum pro subditis
Deum meriti magnitudo. Sus-
cepto verò sacerdotio, nihil ex
studio sanctitatis, quam prius
exercuerat, dereliquit: sed tan-
quàm lucernam super candela-
† 5 brum

brum posita, ita ille Diuinâ luce repletus, quò in eminentiore constitutus est loco, eò latius in Dei collatæ sibi gratiæ notitiâ refulgebat. Neque illum tantæ dignitatis honores solitæ religionis mutare fecerunt mores, nec Ecclesiasticorum occupationes negotiorum quidquam ex quotidianâ Diuinæ laudis & placationis seruitute prætermittere coëgerunt. Ob hoc nullius momenti spatium otiosè transigere volens, semper erat utilis intentus actibus, nunc lectioni Diuinarum Scripturarum operam impendens, nunc orationi prolixius incumbens, interdum etiam rerum exteriorum dispositioni, prout suo conueniebat officio, prudenter consulens atque prospiciens.

Hæc

Hæc aliaque de LIBORIO scri-
ptor antiquus. Quæ si de FABIO
CHISIO prædicem vniuersa, mini-
mè verebor, ne quis me Tibi, ILLV-
STRISIME PRÆSVL, suspice-
tur assentari voluisse: qui verissimæ
laudationis testes habeam, quotquot
Tecum Monasterij egerunt, Regum
Rerumque publicarum totius Euro-
pæ Feciales, Italos, Hispanos, Francos,
Allobroges, Burgundiones, Germa-
nos, Belgas, etiam eos qui necdum in
sacrorum communionem cum Roma-
nâ Ecclesiâ rediêre, Tuæ tamen inte-
gritatis ac sapientiæ, quam non incu-
riose contemplati sunt, non dissimu-
lant apud gentiles suos præconia. Ne-
que ipse inficiari potes, ab harum vir-
tutum, quas recensui, studio, nullam
vitæ Tuæ partem abhorruisse: ut vel
idcirco acceptam Tibi S. LIBORII
Vitam fore confidam, quòd earum
virtu-

virtutum exempla, etsi iam à Te occupata, propositura sit.

An verò illud negabimus accipi in omen Liborianæ laudis potuisse, quòd simul in Germaniam veneras, acutissimis calculi doloribus torqueri cœpisti? siue ille sedentarij studij, cui à primâ etate, eruditionis amore, insueueras, fructus fuit; siue id cæli rigor potuit, aut sidus aliquod: ut iam tum præsentires, quibuscum mortalibus diu multumque versari Te deinceps oporteret; quibus, ad omnem licet cultum humanitatis & naturâ factis, & optimarum artium tractatione perpolitus, rigor tamen quidam Martius in ferrum ac saxa videtur animos hisce temporibus glaciasse. At postquam Tibi, ingenti plurium dierum cruciatu, excisa interanea illa est petra, medicis ipsis constantiæ Tuæ miraculo attonitis; ne quando renasci,
ut

vt subinde solet, feralis illa glare a pos-
sit, lenius, Tuæque pietati congruen-
tius, in S. LIBORII patrociniò, pa-
ratum Tibi præsidium erit. Quis scit,
an non etiam ipsius deprecatione,
quòd Tuam operam VVestphaliæ sibi
creditæ salutarem nouerat fore, ea ti-
bi tam feliciter sectio curatioque eue-
nit?

Aliud exinde plures iam annos, la-
bore planè Sisyphio, voluendum Tibi
saxum fuit: vt hostiliter dissidentes
Christianorum Principum ac populo-
rum mentes ad concordie studium fle-
eteres, diuque exoptatam orbi resti-
tueres pacem. Hic Tu etiamnum,
quod alteri Episcopo olim inculcabat
Apostolus, instas opportunè, im-
portunè, arguis, obsecras, incre-
pas, in omni patientiâ & doctri-
nâ: ita tamen, vt queri Tibi fortasse
nonnumquam cum Psalmistâ iure li-
ceat:

ceat: Habitaui cum habitantibus Cedar: cum his qui oderunt pacem, eram pacificus.

Hoc quoque S. LIBORII habes. Multa ille, dum viueret, aspera perpeffus, Gallias identidem irrupentibus à Germaniâ ac populantibus Barbaris; suffulfit tamen virtute ac sapientiâ Ecclesiam, Catholicos confirmauit, templa plurima erexit, rudes instruxit, omnes ad pietatis studium inflammauit: ac demum quadringentis ferme & quinquaginta post mortem annis in VVestphaliâ (quæ pars occidua ac validissima veteris Saxonie) est translatus, ad stabiliendam eius prouinciæ tranquillitatem, religionis orthodoxæ integritatem, cum Francorum gente amicitiam. Cum enim victricibus Magni Caroli armis domiti Saxones, datam Christo fidem sepius fallerent,

tum

tum nature quadam imbecillitate &
inconstantia identidem ad auitos ri-
tus respectante, tum demonum astu
continuisque illecebris, tum denique
vicinorum Sclauorum ac Danorum
instigatu; curauit sapientissimus An-
tistes Baduradus, S. LIBORIE
Reliquias, vt publica pietatis incita-
mentum, arrham quietis, aduersus
Barbaros presidium, pignus firmæ
cum gente Francorum amicitie, imò
cuiusdam cum ipsis Galliarum Eccle-
sijs (vt appellarunt) fraternitatis,
Ludouici Pij Imperatoris auctori-
tate, S. Aldrici Præsulis munificen-
tia, Cenomanorum populi assensu, plu-
rimarum Urbium festiuâ gratulatio-
ne, Saxonum incredibili concursu, ad
urbem suam Paderbornam transf-
ferri.

Neque nunc minor est illius ami-
citie fraternitatisque restituendæ ne-
cessi-

cessitudo; cū tot iam annos, in infi-
nitā hominum cæde, excidijs urbium,
vastationibus regnorum, victrix
triumphet impietas, vltimi Septem-
trionis potentiā subnixa: ac pericu-
lum sit, ne omni Christianæ Reipub.
robore ac veluti sanguine exhausto,
peruadendum crudelissimo Turcarum
tyranno prostituat, quod superest Eu-
ropæ. Propterea Te **VRBANVS VIII.**
primū, dein **INNOCENTIVS X.**
Pontifices Maximi, Liboriano quo-
dam, vt ita loquar, fato, in eandem
Westphaliam legarunt, vt inuicem
rursus consocias conturatas in mu-
tuam perniciem nationes. Aderit hīc
quoque, ne dubita, **LIBORII** auxi-
lium, ad suorum Saxonum salutem
intenti. Prouehet ille conatus Tuos,
qui etiam Vestram, hoc ipso tempore,
nouo beneficiorum suorum splendore
illustrauit Italiam. Quique saxa in
ipsis

*ipsis hominum coagulata corporibus
dissoluit, duritiem tandem emolliet
animorum.*

*Accipe igitur, ILLUSTRISSIME
PRÆSUL, obseruantia in Te meæ
tenue pignus, libellum hunc, virtutes
S. LIBORII, antiquitus descriptas,
Translationem, Miracula continen-
tem. Illud voueo, vt quibus auspicijs
Antistitum ac Regum, quâque popu-
lorum alacritate ac fructu, ante annos
DCCCXII. hoc ipso die v Kalend. Iu-
nij, Paderbornam primùm eius allatæ
Reliquie sunt; iisdem breui illius ac
reliquorum cælitum legitima venera-
tio, aduersùs sacrosanctum Numen
pura religio, prouinciarum tranquil-
litas, Tuis laboribus asserta, sancia-
tur. Ita Deum ac Sanctos precor,*

ILL^{M.E.} ET REV^{M.E.} D.T.

humillimus cliens

IOANNES BOLLANDVS.

††

PIO